

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

2. เพื่อศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยการใช้แบบสอบถามถามครูภาษาไทย จำนวน 323 คน ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 323 ฉบับ จำแนกตามสัดส่วนของโรงเรียนทั้งหมดในแต่ละจังหวัดของภาคกลาง ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 252 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.02

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยการสังเกตการเรียนการสอนและสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการในโรงเรียนในจังหวัดในเขตภาคกลางที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จำนวน 5 คน คนละ 2 ครั้ง รวมการสังเกตการเรียนการสอนทั้งหมด 10 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการเรียนการสอน และการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ส่วนที่1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย ระดับชั้นที่สอน และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังปรากฏในตารางที่ 4-6

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม		
1. เพศ		
ก. ชาย	32	12.70
ข. หญิง	220	87.30
2. อายุ		
ก. 20-30 ปี	6	2.38
ข. 31-40 ปี	24	9.52
ค. 41-50 ปี	106	42.07
ง. 51-60 ปี	116	45.03
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ก. ปริญญาตรี	195	77.38
ข. ปริญญาโท	57	22.62

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
4. ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
ก. 1-5 ปี	9	3.57
ข. 6-10 ปี	11	4.37
ค. 11-15 ปี	34	13.39
ง. 16-20 ปี	31	12.30
จ. 20 ปีขึ้นไป	167	66.27
5. ระดับชั้นที่ทำการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ก. มัธยมศึกษาปีที่ 1	91	36.11
ข. มัธยมศึกษาปีที่ 2	98	38.88
ค. มัธยมศึกษาปีที่ 3	113	44.84
6. การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น		
ก. ไม่เคยเข้ารับการอบรม	137	54.37
ข. เคยเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง	92	36.50
ค. เคยเข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง	23	9.13

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า สถานภาพของครูภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 87.30

อายุ ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.03 รองลงมา คือ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.07 และมีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.52

วุฒิการศึกษาสูงสุด ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 77.38 รองลงมาคือ จบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 22.62

ประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการสอน 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 66.27 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการสอน 11- 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.49 และมีประสบการณ์ในการสอน 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.30

ระดับชั้นที่ครูภาษาไทยส่วนใหญ่สอนคือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งครูสอนมากกว่าหนึ่งระดับชั้น และระดับชั้นที่ครูสอนมากที่สุดคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 44.84 รองลงมาคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 38.88 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 36.11

การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 54.37 รองลงมาคือ เคยเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.50 และเคยเข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.13

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของอายุ และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูภาษาไทย

ข้อความ		จำนวน/(ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น (n=252)		
		ไม่เคย	เคย 1-2 ครั้ง	เคย มากกว่า 2 ครั้ง
อายุ	20-30 ปี	3 (1.18)	2 (0.80)	1 (0.40)
	31-40 ปี	13 (5.16)	7 (2.78)	5 (1.98)
	41-50 ปี	57 (22.62)	38 (15.08)	10 (3.97)
	51-60 ปี	63 (25.00)	46 (18.25)	7 (2.78)

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าครูภาษาไทยที่มีอายุตั้งแต่ 20-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 51-60 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น รองลงมาคือ เคยเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง และครูที่เคยเข้ารับการอบรมมากกว่า 2 ครั้ง มีจำนวนน้อย สังเกตได้ว่าครูภาษาไทยที่มีอายุ 41-50 ปี และ 51-60 ปี เข้ารับการอบรมมากกว่าครูภาษาไทยที่มีอายุ 20-30 ปี และ อายุ 31- 40 ปี ซึ่งครูที่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูภาษาไทย

ข้อความ	จำนวน/(ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น (n=252)		
	ไม่เคย	เคย 1-2 ครั้ง	เคย มากกว่า 2 ครั้ง
ประสบการณ์ในการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย			
1-5 ปี	5 (1.98)	3 (1.19)	1 (0.40)
6-10 ปี	5 (2.38)	4 (1.59)	1 (0.40)
11-15 ปี	18 (7.14)	9 (3.57)	7 (2.78)
16-20 ปี	15 (5.95)	12 (4.76)	2 (0.80)
20 ปีขึ้นไป	92 (36.50)	64 (25.40)	13 (5.16)

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าครูภาษาไทยที่มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตั้งแต่ 1-5 ปี, 6-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม รองลงมาคือ เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 1-2 ครั้ง และครูที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มากกว่า 2 ครั้ง มีจำนวนน้อย สังเกตได้ว่า ครูที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นส่วนใหญ่ จะเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 20 ปีขึ้นไป และส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรม 1-2 ครั้ง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง และเพื่อให้เห็นภาพการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละประเภท จึงนำเสนอตามประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น 5 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. ประเภทขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และศาสนา
2. ประเภทภาษาและวรรณกรรม
3. ประเภทศิลปกรรม และโบราณคดี
4. ประเภทการเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ
5. ประเภทบุคคลสำคัญ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังปรากฏดังตารางที่ 7-11

1. ประเภทชนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และศาสนา

ตารางที่ 7 คำร้อยละและความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภท
ชนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา (n = 252)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทชนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/(ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
การไหว้ครู	252/ (100.00)	93	122	152	0	166
มารยาทไทย	239/ (94.84)	111	98	173	49	136
การแต่งกาย	217/ (86.11)	42	42	59	5	129
ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด	171/ (7.86)	68	68	39	0	141
ประเพณีเกี่ยวกับการบวช	217/ (86.11)	69	49	48	5	169
ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน	205 / (81.35)	34	78	107	5	169
ประเพณีเกี่ยวกับการตาย	184/ (73.02)	67	68	54	19	126
ประเพณีสงกรานต์	218/ (86.51)	107	137	94	34	152
ประเพณีลอยกระทง	242/ (96.03)	138	180	153	0	183
ประเพณีทอดกฐิน/ผ้าป่า	218/ (86.51)	64	93	78	19	137
ความเชื่อเกี่ยวกับฤกษ์ยาม	159/ (63.10)	37	19	38	0	115
ความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง	148/ (58.73)	48	47	20	0	121
ความเชื่อเกี่ยวกับบาป-บุญ	229/ (90.87)	106	47	91	0	186
โบราณอุบาย	149/ (59.13)	78	48	5	0	112
การทำนายฝัน	137/ (54.37)	62	4	38	0	107
การนับถือผี	92/ (36.51)	18	19	18	5	64

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
การสวดมนต์ไหว้พระ	218/ (86.51)	146	104	132	59	161
การฟังเทศน์ ฟังธรรม	220/ (87.30)	119	103	163	45	148
การทำบุญในวันสำคัญทาง ศาสนา	239/ (94.81)	118	132	119	30	147
การอบรมคุณธรรม จริยธรรม	240/ (95.24)	15	117	191	29	177

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และศาสนาที่ครูภาษาไทยนำมาใช้มากที่สุดคือ เรื่องการไหว้ครู คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้มากที่สุดกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม รองลงมาคือ เรื่องประเพณีลอยกระทง คิดเป็นร้อยละ 96.03 โดยใช้มากที่สุดกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ทั้งนี้เรื่องการนับถือผี มีการนำมาใช้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.51

2. ประเภทภาษาและวรรณกรรม

ตารางที่ 8 ค่าร้อยละและความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทภาษาและวรรณกรรม (n = 252)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทภาษาและ วรรณกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
ภาษาถิ่น	195/ (77.38)	115	43	87	90	146
ภาษาชนต่างกลุ่ม	45/ (17.86)	43	29	29	30	43
สำนวนท้องถิ่น	183/ (72.62)	101	58	132	74	87
สุภาษิต	228/ (90.48)	168	131	161	88	175
คำพังเพย	228/ (90.48)	159	130	147	103	161
คำผวน	171/ (67.86)	63	155	106	49	58
วาทกรรม	205/ (81.35)	86	147	162	43	58
ข่าวสารในท้องถิ่น	184/ (72.02)	142	106	93	30	49
ปริศนาคำทาย/ผะหมี่	194/ (76.98)	110	142	126	30	92
คัมภีร์ไบเบิล	18/ (7.14)	8	6	8	0	8
จารึกอักษร	126/ (50.00)	64	116	21	21	87
สมุดข่อย / สมุดไทย	34/ (13.49)	25	14	25	0	24
จดหมายเหตุ	57/ (22.62)	42	41	14	0	42
พงศาวดาร	102/ (40.48)	67	48	29	30	82
ตำราต่างๆ	126/ (50.00)	73	58	44	0	103
นิทานพื้นบ้าน	252/ (100.00)	190	118	103	59	225
ตำนานพื้นบ้าน	218/ (86.51)	127	93	93	35	171

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทภาษาและ วรรณกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
ร้อยกรองท้องถิ่น	136/ (53.97)	105	63	63	50	93
วรรณกรรมท้องถิ่น	206/ (81.75)	150	107	64	29	153
วรรณคดีโบราณ	115/ (45.63)	54	23	24	19	108

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทภาษาและวรรณกรรมที่ครูภาษาไทยนำมาใช้มากที่สุดคือ เรื่องนิทานพื้นบ้าน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้มากที่สุดกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม รองลงมาคือ เรื่องสุภาษิต และเรื่องคำพังเพย คิดเป็นร้อยละ 90.48 เท่ากัน โดยทั้ง 2 เรื่องใช้มากที่สุดกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ทั้งนี้เรื่องคัมภีร์ไบเบิล มีการนำมาใช้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.14

3. ประเภทศิลปกรรม และโบราณคดี

ตารางที่ 9 คำร้อยละและความถี่ของครุภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทศิลปกรรม และโบราณคดี (n = 252)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทศิลปกรรมและ โบราณคดี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครุภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครุภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
ภาพวาดฝาผนัง	91/ (36.11)	48	33	47	14	63
ภาพเขียนบนผ้า	11/ (4.37)	9	10	11	6	11
ลายไทย	81/ (32.14)	14	34	19	14	69
พระพุทธรูป	126/ (50.00)	33	48	92	14	94
อนุสาวรีย์	81/ (32.14)	19	34	34	14	72
วัดในท้องถิ่น	194/ (76.98)	103	135	120	59	130
เรือนไทยภาคกลาง	172/ (68.25)	78	64	93	48	122
หอพระไตรปิฎก	92/ (36.51)	29	29	49	28	68
พระตำหนัก/พระราชวัง	115/ (45.64)	48	34	63	18	78
เรือพระราชพิธี	126/ (50.00)	48	49	63	19	142
งานประดิษฐ์ดอกไม้ ไม้ ไบตอง	137/ (54.37)	44	78	79	14	108
ตุ๊กตาไทย เช่น ตุ๊กตาชาววัง	69/ (27.38)	23	24	49	14	24
หัวโขน	149/ (59.13)	43	29	87	28	126
เครื่องขามสังคโลก	68/ (26.98)	18	33	49	4	48
เหรียญกษาปณ์	35/ (13.90)	4	19	24	4	19

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทศิลปกรรมและ โบราณคดี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
ศิลาจารึก	216/ (85.71)	106	92	107	91	181
หมู่บ้านวัฒนธรรม	93/ (36.91)	29	29	29	14	73
พิพิธภัณฑ์	160/ (63.49)	59	74	97	43	131
อุทยานประวัติศาสตร์	114/ (45.24)	28	43	44	42	81
โบราณสถาน	103/ (40.87)	14	44	63	28	82

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทศิลปกรรม และโบราณคดีที่ครูภาษาไทยนำมาใช้มากที่สุดคือ เรื่องศิลาจารึก คิดเป็นร้อยละ 85.71 โดยใช้มากที่สุดกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม รองลงมาคือ เรื่องวัดในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 76.98 โดยใช้มากที่สุดกับสาระการเขียน ทั้งนี้เรื่องภาพเขียนบนผ้ามีการนำมาใช้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.37

4. ประเภทการละเล่น ดนตรี และการพักผ่อนหย่อนใจ

ตารางที่ 10 ค่าร้อยละและความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทการละเล่น ดนตรี และการพักผ่อนหย่อนใจ (n = 252)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทการละเล่น ดนตรี นันทนาการ และ การพักผ่อนหย่อนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
การละเล่นพื้นบ้านของเด็ก	206/ (81.75)	86	91	124	58	139
การละเล่นพื้นบ้านของผู้ใหญ่	137/ (54.37)	57	29	73	29	110
ของเล่นพื้นบ้าน	172/ (68.25)	72	58	86	14	119
ศิลปะการต่อสู้แบบไทย	151/ (59.92)	30	44	58	0	90
กีฬาพื้นบ้าน	151/ (59.92)	44	15	87	0	104
เพลงประกอบการละเล่น ของเด็ก	229/ (90.87)	103	103	74	15	174
เพลงประกอบการละเล่น ของผู้ใหญ่	126/ (50.00)	60	59	96	44	82
เพลงกล่อมเด็ก	207/ (82.14)	72	44	148	15	118
เพลงพื้นบ้าน	149/ (59.13)	15	44	131	43	118
การขับเสภา	126/ (50.00)	72	43	44	14	103
การเห่เรือ	148/ (58.73)	58	29	73	14	107
ดนตรีพื้นบ้าน	192/ (36.51)	0	29	87	14	44
นาฏศิลป์พื้นบ้าน	103/ (40.87)	15	29	97	14	30
ละครพื้นบ้าน	79/ (31.25)	15	15	48	0	43
โขน	92/ (36.51)	29	44	44	14	81

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ภูมิภาคการละเล่น ดนตรี นันทนาการ และ การพักผ่อนหย่อนใจ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิภาคท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิภาคท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
ลิเก	92/ (36.51)	0	30	60	14	79
หุ่นกระบอก	58/ (23.02)	0	15	40	14	44
หุ่นละครเล็ก	46/ (18.25)	0	15	29	14	32
หนังใหญ่	57/ (22.62)	14	15	29	28	42
กิจกรรมการท่องเที่ยวในแหล่ง วัฒนธรรม	149/ (59.13)	88	89	108	43	129

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ภูมิภาคท้องถิ่นประเภทการละเล่น ดนตรี และการพักผ่อนหย่อนใจที่ครูภาษาไทยนำมาใช้มากที่สุดคือ เรื่องเพลงประกอบการละเล่นของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 90.87 โดยใช้มากที่สุดกับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม รองลงมาคือ เรื่องเพลงกล่อมเด็ก คิดเป็นร้อยละ 82.14 โดยใช้มากที่สุดกับสาระการฟัง การดู และการพูด ทั้งนี้เรื่องหุ่นละครเล็ก มีการนำมาใช้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.25

5. ประเภทบุคคลสำคัญ วิธีชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน

ตารางที่ 11 ค่าร้อยละและความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคลสำคัญ วิธีชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน (n = 252)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทบุคคลสำคัญ วิธีชีวิต ความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักการใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
ชีวประวัติผู้นำท้องถิ่น	173/ (68.65)	44	44	88	14	119
ประวัติวีรบุรุษ/วีรสตรีใน ท้องถิ่น	148/ (58.73)	72	58	44	29	119
ประวัติของท้องถิ่น	207/ (82.14)	131	145	104	44	149
การอบรมเลี้ยงดูเด็ก	149/ (59.13)	43	14	118	29	103
การดูแล/ตกแต่งบ้านเรือน	138/ (54.76)	60	44	73	29	118
การทำอาหาร	151/ (59.92)	59	44	88	14	124
การถนอมอาหาร	162/ (64.29)	74	44	73	14	124
การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค	207/ (82.14)	102	73	104	14	156
การนวดแผนไทย	127/ (50.40)	15	0	73	14	95
การจักสาน	102/ (40.48)	15	0	72	14	74
การทอผ้าไทย	57/ (22.62)	0	0	47	14	40
การผลิตของรูปพรรณ	22/ (8.73)	0	0	16	14	14
การทำเครื่องปั้นดินเผา	46/ (18.25)	15	0	29	14	29
การทำเครื่องมือในการประกอบ อาชีพ	92/ (36.51)	30	44	78	29	29

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภทบุคคลสำคัญ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ความถี่/ (ร้อยละ) ของครูภาษาไทย ที่ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ความถี่ของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
		การอ่าน	การเขียน	การฟัง การดู และการพูด	หลักสูตรใช้ภาษา	วรรณคดี และวรรณกรรม
การประดิษฐ์เครื่องผ่อนแรง	34/ (13.49)	0	14	28	14	14
การเพาะปลูกพืชพื้นบ้าน	150/ (59.52)	30	29	58	14	104
การบวชป่า	46/ (18.25)	15	15	38	29	38
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	196/ (77.78)	132	87	117	44	118
การเกษตรแบบผสมผสาน/ ทฤษฎีใหม่	115/ (45.64)	74	51	52	29	72
สิ่งปลูกสร้าง	126/ (50.00)	30	29	73	28	97

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทบุคคลสำคัญ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้านที่ครูภาษาไทยนำมาใช้มากที่สุดคือ เรื่องประวัติท้องถิ่น และ เรื่องการใช้สมุนไพรในการรักษาโรค คิดเป็นร้อยละ 82.14 เท่ากัน โดยทั้ง 2 เรื่องใช้มากที่สุดกับ สาระวรรณคดี และวรรณกรรม รองลงมาคือ เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 77.78 โดยใช้มากที่สุดกับสาระการอ่าน ทั้งนี้เรื่องการผลิตของรูปพรรณมีการนำมาใช้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.73

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏดังตารางที่ 12-26

3.1 ด้านการวางแผนการสอน

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามวิธีการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น		
ก. ศึกษาจากเอกสาร หนังสือตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	236	93.65
ข. สัมภาษณ์ผู้รู้หรือปราชญ์ท้องถิ่นในชุมชน	137	54.37
ค. แลกเปลี่ยนความรู้จากครูแกนนำ ครูต้นแบบ และนักวิชาการที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	102	40.48
ง. เข้าอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน	114	45.24
จ. ศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้	89	35.32
ฉ. ศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร	169	67.06
ช. ศึกษาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต	153	60.71

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ในการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นครุภาษาไทยส่วนใหญ่ศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 93.65 รองลงมา คือ ศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร คิดเป็นร้อยละ 67.06 ทั้งนี้ ครุภาษาไทยใช้วิธีการศึกษาดูงานจากหน่วยงานที่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.32

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของครุภาษาไทย จำแนกตามการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา ใช้ในกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครุภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
ก. การจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น	247	98.02
ข. การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค	243	96.43
ค. การจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ภาค	243	96.43
ง. การจัดทำคำอธิบายรายวิชา	239	94.84
จ. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้	242	96.03

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครุภาษาไทยส่วนใหญ่ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในทุกกิจกรรม โดยนำมาใช้ในการจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98.02 รองลงมาคือ นำไปใช้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 96.03 และนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค และการจัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ภาค คิดเป็นร้อยละ 96.43 เท่ากัน ทั้งนี้ครุภาษาไทย นำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชาน้อยที่สุดในกิจกรรมนี้ คิดเป็นร้อยละ 94.84

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
ก. ไม่ทำ	59	23.40
ข. ทำ	193	76.60
วิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้		
ก. วางแผนด้วยตนเอง	170	88.08
ข. วางแผนร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนระดับชั้นเดียวกัน	137	70.98
ค. วางแผนร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนระดับชั้นเดียวกัน	40	20.73
ง. วางแผนร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น	49	25.40
จ. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน	89	46.11

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 76.60

ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยการวางแผนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 88.08 รองลงมาคือ วางแผนการสอนร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนระดับชั้นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 70.98 ทั้งนี้ครูภาษาไทยใช้วิธีวางแผนร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนระดับชั้นเดียวกัน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.73

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามวิธีการเตรียมสื่อการเรียน การสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการเตรียมสื่อการเรียนการสอน		
ก. เตรียมด้วยตนเอง	167	66.27
ข. เตรียมร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้	148	58.73
ค. เตรียมร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้	39	15.48
ง. เตรียมร่วมกับประชาชนท้องถิ่น	65	25.80
จ. มอบหมายภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นชิ้นงาน	162	64.30
ฉ. บันทึกภาพ/เสียง จากของจริง	75	29.70
ช. ขอบริจาค/ขอยืมสื่อการเรียนรู้จากหน่วยงานในท้องถิ่น	48	19.05

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ในการเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเตรียมด้วยตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 66.27 รองลงมาคือ มอบหมายภาระงานให้นักเรียนปฏิบัติเป็นชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 64.30 ทั้งนี้ครูภาษาไทยใช้วิธีเตรียมร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ น้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 15.48

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจำแนกตามการเตรียมการวัดและประเมินผลในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน		
ก. ศึกษาหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร	186	73.81
ข. เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ	84	33.33
ค. เข้ารับฟังการบรรยาย	70	27.78
ง. ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน	65	25.80
จ. ขอคำปรึกษาจากปราชญ์ท้องถิ่น	45	17.86
ฉ. จัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยตนเอง	138	54.76
ช. จัดเตรียมเครื่องมือและประเมินผลร่วมกับครูใน กลุ่มสาระการเรียนรู้	110	43.65
ซ. จัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลร่วมกับครูต่างกลุ่ม สาระการเรียนรู้	21	8.33

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ในการเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีการศึกษาหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 73.81 รองลงมาคือ จัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 54.76 ทั้งนี้ครูภาษาไทยจัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลร่วมกับครูต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.33

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
ก. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน	172	68.25
ข. ชี้นสอน	220	87.30
ค. ชี้นสรุปการเรียนรู้	122	48.41
ง. ชี้นวัดและประเมินผล	86	34.13

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในชั้นสอน คิดเป็นร้อยละ 87.30 รองลงมาคือ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.25 และชี้นสรุปการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 48.41 ทั้งนี้ นำมาใช้ในชั้นวัดและประเมินผลน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.13

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการนำ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้		
ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
ก. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษาไทยมากยิ่งขึ้น	110	43.65
ข. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตน	192	76.20
ค. เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติทดลองจากของจริง	89	35.32
ง. เพื่อให้นักเรียนรัก และเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	195	77.38
จ. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	143	56.75
ฉ. เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น	193	76.60

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่นำมาใช้เพื่อให้นักเรียนรักและเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน คิดเป็นร้อยละ 77.38 รองลงมาคือ เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 76.60 ทั้งนี้ครูภาษาไทยมีวัตถุประสงค์ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติทดลองจากของจริงน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.32

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามลักษณะของการจัดกิจกรรมที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย		
ก. ยกตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการบรรยายเนื้อหาภาษาไทย	178	70.64
ข. ใช้ผลผลิตจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน	133	52.78
ค. ให้นักเรียนปฏิบัติตามที่ปราชญ์ท้องถิ่นสาธิต	74	29.37
ง. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการวิชาภาษาไทยกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	144	57.14
จ. นำนักเรียนไปศึกษาภาคสนามจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	85	33.73
ช. ให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลจากการไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	170	67.46

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้การยกตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการบรรยายเนื้อหาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 70.64 รองลงมาคือ การให้นักเรียนนำเสนอข้อมูลจากการไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 67.46 ทั้งนี้ ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนปฏิบัติตามที่ปราชญ์ท้องถิ่นสาธิตน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.37

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามลักษณะงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ		
ก. ให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าเป็นรายบุคคล	110	43.65
ข. ให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าเป็นกลุ่ม	205	81.35
ค. ให้นักเรียนปฏิบัติเป็นชิ้นงาน	117	46.43
ง. ให้นักเรียนทำโครงการ	98	38.90

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ให้นักเรียนปฏิบัติงานในลักษณะที่ให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าเป็นกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 81.35 รองลงมาคือ การให้นักเรียนปฏิบัติเป็นชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 46.43 ทั้งนี้ครูภาษาไทยให้นักเรียนทำโครงการน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.90

3.3 ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามการใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
การใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน		
ก. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน	173	68.65
ข. ชี้นำสอน	228	90.48
ค. ชี้นำสรุปการเรียนรู้	110	43.65
ง. ชี้นำวัดและประเมินผล	70	27.78

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า การใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้ในชั้นสอน คิดเป็นร้อยละ 90.48 รองลงมาคือ ใช้ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน คิดเป็นร้อยละ 68.65 และใช้ในชั้นสรุปการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 43.65 ทั้งนี้ใช้ในชั้นวัดและประเมินผลน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.78

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามประเภทของสื่อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของสื่อการเรียนการสอน		
ก. เอกสารหรือตำรา	182	72.22
ข. ของจริง	107	42.46
ค. รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพวาด	178	70.64
ง. หุ่นจำลอง	31	12.30
จ. เทปบันทึกเสียง	123	48.81
ฉ. วีดิทัศน์	78	30.95
ช. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	29	11.51
ซ. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	28	11.11
ณ. การเชิญวิทยากร เช่น พ่อเพลงแม่เพลงพื้นบ้าน	60	23.81
ญ. สไลด์	10	3.97

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ประเภทของสื่อเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้ประเภทเอกสาร หรือตำรา คิดเป็นร้อยละ 72.22 รองลงมาคือ ประเภทรูปภาพ ภาพถ่าย ภาพวาด คิดเป็นร้อยละ 70.64 ทั้งนี้ครูภาษาไทยใช้สื่อประเภทสไลด์ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.97

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามวิธีที่ครูใช้ในการผลิตสื่อที่ใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
วิธีที่ครูใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน		
ก. ผลิตด้วยตนเอง	123	48.81
ข. ผลิตร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้	111	44.05
ค. ผลิตร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่น	51	20.24
ง. จัดซื้อจากงบประมาณที่จัดหามาได้	84	33.33
จ. ขอบริจาค/ขอยืมจากหน่วยงานในท้องถิ่น	84	33.33
ฉ. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาหรือจัดทำ สื่อการเรียนการสอน	118	46.83
ฉ. ใช้สื่อที่เป็นผลงานของปราชญ์ท้องถิ่น	54	21.43

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า วิธีที่ครูใช้ในการผลิตสื่อที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ผลิตด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 48.81 รองลงมาคือ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาหรือจัดทำสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 46.83 ทั้งนี้ครูภาษาไทยใช้วิธีผลิตร่วมกับปราชญ์ท้องถิ่นน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.24

3.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน		
ก. เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาภาษาไทย	158	62.70
ข. เพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	147	58.33
ค. เพื่อวัดความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทย	121	48.02
ง. เพื่อวัดและประเมินผลคุณภาพของการปฏิบัติภาระงาน/ ชิ้นงาน จากการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	180	71.43
จ. เพื่อวัดเจตคติของนักเรียน	133	52.78

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดและประเมินผลคุณภาพของการปฏิบัติภาระงาน/ชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมาคือ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 62.70 ทั้งนี้ครูภาษาไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถในการใช้ทักษะภาษาไทย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.02

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามวิธีวัดและประเมินผลการเรียน การสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n =252)	
	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน		
ก. การถาม-ตอบปากเปล่าระหว่างสอน	110	43.65
ข. การสัมภาษณ์	102	40.48
ค. การอภิปราย	62	24.60
ง. การสังเกต	122	48.41
จ. การใช้แบบสอบถาม	64	25.40
ฉ. การสนทนา	60	23.81
ช. การให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้า	199	78.70
ซ. การสอบข้อเขียนทั้งปรนัยและอัตนัย	78	30.95
ฅ. การประเมินผลตามสภาพจริง	131	51.98
ญ. การใช้แฟ้มสะสมผลงาน	65	25.80
ฎ. ให้นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน ภาระงาน โครงการงาน	148	58.73

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า วิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 78.70 รองลงมาคือ ให้นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน ภาระงาน โครงการงาน คิดเป็นร้อยละ 58.73 ทั้งนี้ใช้วิธีการสนทนา น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.81

ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย (n=252)	
	จำนวน	ร้อยละ
เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน		
ก. แบบฝึกหัดทำียบทเรียน	94	37.30
ข. แบบทดสอบต่างๆ ทั้งปรนัยและอัตนัย	118	46.83
ค. แบบประเมินชิ้นงาน/ผลงาน	224	88.90
ง. แบบบันทึกผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	92	36.51
จ. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	136	53.97
ฉ. แบบวัดเจตคติในการเรียนการสอน	88	34.92

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ใช้แบบประเมินชิ้นงาน/ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 88.90 รองลงมาคือ ใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 53.97 ทั้งนี้ครูภาษาไทยใช้แบบวัดเจตคติในการเรียนการสอนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.92

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน		
1. ด้านการวางแผนการสอน (n=130)		
ประสบปัญหาเรื่อง		
ก. ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	87	66.92
ข. ไม่มีเวลาในการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	104	80.00
ค. ไม่ได้ติดต่อประสานงานกับปราชญ์ท้องถิ่น	65	50.00
ง. ขาดงบประมาณสนับสนุนในการเตรียมการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	73	56.15

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อความ	ครูภาษาไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน		
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (n=146)		
ประสบปัญหาเรื่อง		
ก. ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	95	65.07
ข. ไม่มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	70	47.95
ค. ขาดการจัดสรรเวลาให้ปราชญ์ท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรในโรงเรียน	77	52.74
ง. ไม่ได้รับการสนับสนุนให้นำนักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	93	63.70
จ. เวลาไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	89	60.96
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน (n=148)		
ประสบปัญหาเรื่อง		
ก. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผลิตสื่อ	82	55.41
ข. ขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน	92	62.16
ค. จำนวนสื่อที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ	93	62.84
ง. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	85	57.43

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ข้อความ	ครูภาษาไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน (n=140)		
ประสบปัญหาเรื่อง		
ก. ไม่มีเอกสาร คู่มือ และระเบียบการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	72	51.43
ข. ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	96	68.57
ค. ขาดประสบการณ์ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	84	60.00
ง. ไม่สามารถวัดและประเมินผลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ การเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	61	43.57

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ด้านการวางแผนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องไม่มีเวลาในการศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 80.00 และประสบปัญหาเรื่องการติดต่อประสานงานกับปราชญ์ท้องถิ่น น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 65.07 และประสบปัญหาเรื่องไม่มีการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้เป็นหมวดหมู่เพื่อสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.95

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องจำนวนสื่อที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 62.84 และประสบปัญหาเรื่องขาดความรู้และประสบการณ์ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผลิตสื่อ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.41

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 68.57 และประสบปัญหาเรื่องการวัดและประเมินผลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.57

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนและค่าร้อยละของครูภาษาไทย จำแนกตามแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อความ	ครูภาษาไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
แนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน		
1. ด้านการวางแผนการสอน (n=130)		
ก. ขอคำปรึกษาจากผู้มีประสบการณ์ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาหลักสูตร	87	66.92
ข. ร่วมมือกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	104	80.00
ค. มอบหมายให้บุคคลที่รู้จักกับประชาชนท้องถิ่นช่วยในการติดต่อประสานงาน	65	50.00

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ข้อความ	ครูภาษาไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
แนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน		
ง. ของงบประมาณจากหน่วยงานเพื่อสนับสนุนในการเตรียมการสอน โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	73	56.15
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน(n=146)		
ก. เข้าร่วมอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	94	64.38
ข. จัดศูนย์การเรียนรู้ เพื่อศึกษา รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น มาไว้ในโรงเรียน	70	47.95
ค. ติดต่อประสานงานกับปราชญ์ท้องถิ่นล่วงหน้า	77	52.74
ง. ขอความร่วมมือจากผู้บริหารในการสนับสนุนให้นำนักเรียน ไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	93	63.70
3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน (n=148)		
ก. เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผลิตเป็นสื่อการเรียนการสอน	81	54.73
ข. เข้าร่วมสัมมนาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน	92	62.16
ค. ขอบริจาค/ขอยืม สื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่น	96	64.87
ง. ของงบประมาณในการจัดซื้อหรือผลิตสื่อการเรียนการสอน จากหน่วยงานต่างๆ	85	57.43
ฉ. ร่วมมือกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนระดับชั้น เดียวกันผลิตสื่อที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	5	3.38

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ข้อความ	ครูภาษาไทย	
	จำนวน	ร้อยละ
แนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน		
4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน (n=140)		
ก. จัดทำเอกสาร คู่มือ และระเบียบการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมกับครูในกลุ่ม/ ต่างกลุ่มสาระ	72	51.43
ข. ให้เข้าอบรม สัมมนาเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	96	68.57
ค. ขอคำปรึกษาการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลจากผู้ที่มี ประสบการณ์	84	60.00
ง. วางแผนการวัดและประเมินผลร่วมกับครูในกลุ่ม/ต่างกลุ่ม สาระการเรียนรู้	61	43.57

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ด้านการวางแผนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหาโดยการร่วมมือกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 80.00

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหาโดยการให้เข้าร่วมอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 64.38

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหาโดยการขอปรึกษา/ขอยืม สื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานต่างๆในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 64.87

ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหาโดยให้เข้าอบรม สัมมนาเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 68.57

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการเรียนการสอน และการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งการดำเนินการเก็บข้อมูลในส่วนนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด ลึกซึ้ง และข้อมูลตามสภาพที่เป็นจริงของการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอนเกี่ยวกับประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนี้

1. ประเภทขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และศาสนา

ครูภาษาไทยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ และศาสนา จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งนำมาใช้ในการเรียนการสอน จำนวน 6 ครั้ง โดยใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม และเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับบุญ-บาป ซึ่งนำมาใช้ในการเรียนการสอนจำนวน 2 ครั้ง โดยใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม

2. ประเภทภาษาและวรรณกรรม

ครูภาษาไทยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทภาษาและวรรณกรรม จำนวน 7 เรื่อง ได้แก่ เรื่องสำนวน จำนวน 3 ครั้ง โดยใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องสุภาษิต จำนวน 3 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องคำพังเพย จำนวน 3 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องจารึกอักษร จำนวน 2 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องวาทกรรม จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องข่าวสารในท้องถิ่น จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระการฟัง การดู และการพูด และเรื่องนิทานพื้นบ้าน จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระการฟัง การดู และการพูด

3. ประเภทศิลปกรรม และโบราณคดี

ครูภาษาไทยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทศิลปกรรม และโบราณคดี จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ เรื่องศิลาจารึก จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม และเรื่องภาพวาดฝาผนัง จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม

4. ประเภทการละเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ

ครูภาษาไทยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภท การละเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่องเพลงกล่อมเด็ก จำนวน 1 ครั้ง โดยใช้กับสาระการฟัง การดู และการพูด เรื่องการขับเสภา จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม และเรื่องโขน จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม

5. ประเภทบุคคลสำคัญ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ และเทคโนโลยีพื้นบ้าน

ครูภาษาไทยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภท การละเล่น ดนตรี นันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่องประวัติท้องถิ่น จำนวน 2 ครั้ง โดยใช้กับสาระการเขียน เรื่องการให้สมุนไพรในการรักษาโรค จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องการนวดแผนไทย จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม และเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 1 ครั้ง ใช้กับสาระวรรณคดีและวรรณกรรม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตและการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน

เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถสังเกตด้านการวางแผนการสอนของครูภาษาไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างล่วงหน้าได้ จึงเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ หลังจากการสังเกตการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวางแผนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 วิธีการสำรวจและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ หลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่สำรวจและรวบรวม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยทำการศึกษา สำรวจ และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มเติมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“วันนี้สอนเรื่องโคลงสุภาษิตนฤทมนการ เป็นเรื่องที่นักเรียนเข้าใจค่อนข้างยากจึงต้องมีการแปลให้นักเรียนฟังก่อน นักเรียนส่วนมาก

สนใจเกี่ยวกับที่มาของสุภาสิต ซึ่งข้อมูลที่นำมาเล่าให้นักเรียนฟังนี้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสือ และตำราอื่นๆ นอกจากนี้ยังค้นหาเกร็ดความรู้ทางอินเทอร์เน็ตนอกเหนือจากหนังสือเรียน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา5, วันที่ 3 ธ.ค. 50)

“ส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลจากหนังสือและอินเทอร์เน็ตมากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ เพราะค้นหาข้อมูลได้ง่ายและสะดวก มีทั้งที่เป็นเนื้อหาและรูปภาพ อย่างเช่นวันนี้สอนเรื่องสุภาสิตพระร่วงก็ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสำนวน สุภาสิต และคำพังเพย ในด้านที่มาของสำนวน และความหมายเพิ่มเติม”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา2, วันที่ 4 ธ.ค. 50)

“เรื่องพระอภัยมณีที่กำหนดให้เรียนตามหนังสือของกระทรวงนั้น เป็นตอนที่ครูยังไม่เคยนำมาสอนมากนัก ส่วนใหญ่จะต้องค้นคว้าจะพิจารณาจากหนังสือเรียนก่อนว่าจะนำเรื่องใดมาสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนรู้ วันนี้ที่นำมาสอนคือเรื่องการวิเคราะห์ลักษณะของตัวละคร ซึ่งจะเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของตัวละคร ซึ่งได้ค้นหารูปภาพตัวละครจากอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนด้วย”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา3, วันที่ 24 ธ.ค. 50)

“วันนี้สอนเรื่องศิลาจารึกหลักที่ 1 ได้ทำการค้นหาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับศิลาจารึกจากหนังสือ เช่น หนังสือเรียนเล่มเก่าของระดับชั้น ม.5 เกี่ยวกับการเขียนตัวอักษรสมัยพ่อขุนรามคำแหง และประวัติของศิลาจารึก รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศิลาจารึกหลักอื่นๆ เพื่อนำมาใช้ในการประกอบการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้นและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตประกอบด้วย”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา4, วันที่ 27 ธ.ค. 50)

“วันนี้สอนให้นักเรียนสรุปความ ซึ่งพยายามนำความรู้ในท้องถิ่นหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดมาให้นักเรียนได้อ่าน โดยการนำมาจากเอกสารและตำราต่างๆที่เผยแพร่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

ประเพณี และข่าวสารในท้องถิ่น รวมถึงค้นหาข้อความ หรือเรื่องเล่าใน อินเทอร์เน็ตและรูปภาพต่างๆมาประกอบด้วย”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท1, วันที่ 27 ธ.ค. 50)

1.2 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียน การสอนจำนวน 5 คน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการนำภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรในกิจกรรม การจัดทำสาระการเรียนรู้ช่วงชั้น การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค การจัดทำผล การเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีได้บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“โรงเรียนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ให้ความสำคัญ กับเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในทุกกิจกรรม การพัฒนาหลักสูตร แต่บางกิจกรรมไม่มีการกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์ อักษร จะเห็นได้ชัดเจนว่ามีการให้ความสำคัญกับเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ตอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท1, วันที่ 3 ธ.ค.50)

“ในการทำหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนั้นเราได้ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูในกลุ่ม สาระภาษาไทยแต่ละคนสามารถนำความรู้ไปใช้ในทุกกิจกรรม เพียงแต่ไม่ มีการนำไปเขียนไว้อย่างชัดเจน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท3, วันที่ 10 ธ.ค. 50)

“การทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนเรานั้นยึดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน และหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นหลัก และได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรด้วย”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท4, วันที่ 13 ธ.ค. 50)

1.3 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอนจำนวน 5 คน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยมีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีครูภาษาไทยจำนวน 2 คน เขียนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างคร่าวๆ เนื่องจากไม่มีเวลา มีเพียงการวางแผนการสอนระยะยาว ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องได้มาจากการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูภาษาไทยทุกคนที่เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ใช้วิธีการวางแผนการสอนและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนการเรียนรู้ แต่เนื่องจากไม่มีเวลา จึงเขียนแผนการเรียนรู้อย่างคร่าวๆว่า คราวนี้จะสอนเรื่องใดบ้าง ซึ่งในอนาคตอาจจะมีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างละเอียด”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท5, วันที่ 3 ธ.ค. 50)

“ปัจจุบันได้ทำแผนการจัดการเรียนรู้ระยะยาวในวิชาที่ตนเองรับผิดชอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต่อเนื่องมาจากการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แต่มิได้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้รายคาบไว้อย่างละเอียด เนื่องจากไม่มีเวลา”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท2, วันที่ 4 ธ.ค.50)

1.4 วิธีการเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีการเตรียมสื่อการเรียนการสอนโดยการเตรียมด้วยตนเอง ซึ่งสื่อที่ครูภาษาไทยจัดเตรียมสำหรับการเรียนการสอนนั้นส่วนมากเป็นรูปภาพประกอบบทเรียน ซึ่งค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและหนังสือ

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“วันนี้สอนเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก สื่อที่ใช้คือ รูปภาพโขน และรูปภาพภาพเขียนฝาผนังที่เกี่ยวกับเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งทำการค้นหาด้วยตนเองทางอินเทอร์เน็ต และหนังสือ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท4, วันที่ 13 ธ.ค. 50)

“วันนี้สอนเรื่องการสรุปความ จับใจความสำคัญจากการฟัง การดูสื่อต่างๆ จึงหาเรื่องเล่า นิทานต่างๆของท้องถิ่น มาอ่านให้นักเรียนทำจับใจความ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้ค้นหาด้วยตนเองจากอินเทอร์เน็ต”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท1, วันที่ 27 ธ.ค.50)

1.5 การเตรียมการวัดและประเมินผลในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยทุกคนมีการเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยการศึกษาหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งศึกษาแนวทางจากคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และมีการจัดเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยตนเอง ซึ่งส่วนมากจะเป็นแบบฝึกหัดทำแบบเรียน และข้อสอบวัดรายจุดประสงค์ โดยครูเตรียมเครื่องมือวัดและประเมินผลพร้อมกับการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนรู้

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“เรื่องของการวัดและประเมินผลนั้นส่วนใหญ่ศึกษาจากหนังสือคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นหลัก ซึ่งศึกษา

วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลว่ามีแนวทาง หรือวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างไร”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท3, วันที่ 24 ธ.ค.50)

“เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การสอน ที่เตรียมไว้นั้น ส่วนมากจะเป็นแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และข้อสอบวัด รายจุดประสงค์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีการจัดเตรียมไว้อยู่แล้วในช่วงของการทำ เอกสารประกอบการเรียนรู้ เหมือนเช่นวันนี้มีแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนมาให้ นักเรียนทำเพื่อวัดความเข้าใจในบทเรียน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท4, วันที่ 27 ธ.ค. 50)

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ใน ชั้นกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 8 ครั้ง และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียน จำนวน 2 ครั้ง

2.2 วัตถุประสงค์ของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียน การสอน ได้ข้อมูลว่า ในการเรียนการสอนทุกครั้งครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ นักเรียนมี ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว และเพื่อให้นักเรียนรักและ

เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ตลอดจนเพื่อให้นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“ในวันนี้นำรูปภาพศิลาจารึกมาใช้ประกอบการเรียนการสอน เมื่อนักเรียนได้เห็นภาพ และตัวอย่างการจารอักษรในศิลาจารึกแล้ว ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการเขียนอักษรไทยมากขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนยังจะได้ภูมิใจภูมิปัญญาและความสามารถที่พ่อขุนรามคำแหงได้ประดิษฐ์ตัวอักษรและพัฒนาจนมีอักษรไทยใช้จนถึงปัจจุบัน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท4, วันที่ 27ธ.ค.50)

“วันนี้นำเรื่องเล่า และนิทานในท้องถิ่นมาให้ให้นักเรียนฟังแล้วจับใจความสำคัญ ก็เพื่อให้นักเรียนสามารถฟังและจับประเด็นจากเรื่องที่ฟังได้ และครูเชื่อว่าการนำเรื่องราวที่ใกล้ตัวมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับท้องถิ่นของตน และเกิดความภาคภูมิใจว่าท้องถิ่นของตนมีสิ่งที่เป็นประวัติศาสตร์และมีชื่อเสียง”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท5, วันที่ 27 ธ.ค.50)

2.3 ลักษณะของการจัดกิจกรรมที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะของการยกตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการบรรยายเนื้อหาภาษาไทย จำนวน 10 ครั้ง ซึ่งการยกตัวอย่างนี้ครูใช้สื่อประกอบ ได้แก่ รูปภาพ ของจริง รวมถึงการยกตัวอย่างเหตุการณ์ บุคคล และแนวทางการดำเนินชีวิตของบุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักให้นักเรียนฟัง

2.4 ลักษณะงานที่ให้นักเรียนปฏิบัติโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยให้นักเรียนปฏิบัติงานในลักษณะที่ให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าเป็นกลุ่ม จำนวน 8 ครั้ง และในลักษณะที่ให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าเป็นรายบุคคล จำนวน 2 ครั้ง

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นดังนี้

3.1 การใช้สื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชั้นกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 10 ครั้ง และมีการนำสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนจำนวน 5 ครั้ง

3.2 ประเภทของสื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยใช้สื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภทรูปภาพจำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ รูปภาพวัด ภาพเขียนฝาผนัง ประเภทเอกสารหรือตำรา จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ เอกสารเรื่องบทเพลงพื้นบ้าน และใช้สื่อที่เป็นเทปบันทึกเสียงจำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เทปบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะและการขับเสภา

3.3 วิธีที่ครูใช้ผลิตสื่อที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยมีวิธีในการผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง จำนวน 7 ครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้รูปภาพที่ตนเองค้นหาจากอินเทอร์เน็ต เช่น รูปบุคคลสำคัญ รูปภาพฝาผนังเกี่ยวกับเรื่องรามเกียรติ์ รูปภาพศิลปะแขนงต่างๆมาประกอบการเรียนการสอน นอกจากนี้ครูภาษาไทยยังใช้สื่อการเรียนการสอนที่ซื้อจากงบประมาณที่จัดหามาได้ จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ เทปบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะ และการขับเสภา

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“สื่อที่ใช้ประกอบการสอนในวันนี้ คือรูปภาพภาพเขียนฝาผนังเกี่ยวกับเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งได้มาจากหนังสือบางส่วนนั้นค้นหาทางอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาถ่ายเอกสารให้มีขนาดใหญ่สำหรับให้นักเรียนดู เพื่อให้ นักเรียนจินตนาการลักษณะของตัวละครได้มากขึ้น ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท4, วันที่ 13 ธ.ค.50)

“วันนี้สอนเรื่องรามเกียรติ์ จำเป็นที่จะต้องให้นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะ ดังนั้นจึงใช้ต้นแบบการอ่านทำนองเสนาะในรูปแบบของเทปบันทึกเสียงของครูสุภา ที่ได้จากการใช้งบประมาณของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการจัดซื้อ ทั้งนี้เพื่อเป็นต้นแบบการอ่านทำนองเสนาะที่ถูกต้อง ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท4, วันที่ 13ธ.ค.50)

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 วัดอุปประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชาภาษาไทย จำนวน 8 ครั้ง และเพื่อวัดและประเมินผลคุณภาพของการปฏิบัติภาระงาน/ชิ้นงานจากการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 2 ครั้ง

4.2 วิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยดำเนินการวัดและประเมินผลโดยการใช้วิธีการถาม-ตอบปากเปล่าระหว่างสอน และใช้การสังเกตการเรียนการสอน

ทุกครั้ง และมีการใช้วิธีการวัดและประเมินผลโดยให้นักเรียนค้นคว้าเป็นกลุ่มแล้วนำเสนอผลการค้นคว้าหน้าชั้นเรียนอีก จำนวน 2 ครั้ง นอกจากนี้มีการวัดความรู้หลังการเรียนการสอน โดยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบ

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในรูปแบบของแบบฝึกหัดทำยบทเรียน จำนวน 8 ครั้ง และใช้แบบประเมินชิ้นงาน/ผลงาน สำหรับประเมินการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จำนวน 2 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีการทดสอบความรู้หลังการเรียนการสอนโดยใช้ข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูภาษาไทยบางคน ไม่สามารถสอนให้เป็นขั้นตอนต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการที่ครูเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้เพียงคร่าวๆ รวมถึงศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ไม่เพียงพอ และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยทุกคนประสบปัญหาพ้องกัน ได้แก่ ไม่มีเวลาในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื่องจากมีภาระงานที่ได้รับมาก และไม่มีการวางแผนการสอนร่วมกันกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมถึงครูภาษาไทยขาดความรู้ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และครูไม่มีเวลาในการเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน จึงได้สอนตามเนื้อหาในหนังสือเท่านั้น

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“ครูทุกคนในกลุ่มสาระการเรียนรู้มีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากภาระงานสอน จึงไม่มีเวลาที่จะสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือแม้แต่การสอนในทุกวันนี้ก็มีการจัดกิจกรรมตามที่เคยจัดมาทุกครั้ง อาจจะมีการเพิ่มเติมข้อมูลก็เพียงเล็กน้อยโดยการเล่าสอดแทรก เนื่องจากไม่มีเวลาในการวางแผนการสอนร่วมกันเลย”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท3, วันที่ 10 ธ.ค.50)

“ภูมิปัญญาบางเรื่องไม่ทราบว่าจะนำมาสอนกับเนื้อหาใด เพราะคิดว่าภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นไม่เหมาะสมกับเนื้อหา และเนื้อหาไปสัมพันธ์กับท้องถิ่นอื่นมากกว่า จึงเกิดปัญหาว่าภูมิปัญญาที่ปรากฏในท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระวิชาภาษาไทย รวมทั้งไม่มีเวลาในการเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ จึงได้เตรียมแต่เนื้อหาที่มีอยู่ในหนังสือ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท1, วันที่ 13ธ.ค.50)

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่อง ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย และมีข้อจำกัดเรื่องเวลา ซึ่งไม่สามารถนำปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนในทุกบทเรียน รวมทั้งไม่สามารถจัดให้นักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาพ้องกัน ได้แก่ ขาดความรู้ ความเข้าใจ

ในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งครุคิดว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยมีจำนวนน้อย และครูส่วนใหญ่ต้องจัดการเรียนการสอนโดยเน้นเนื้อหาวิชาภาษาไทยมากกว่าเนื้อหาหรือข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนไม่เพียงพอที่จะนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำเป็นต้องจัดกิจกรรมต่างๆ สอดแทรกตามวันสำคัญหรือโครงการของโรงเรียน และครูภาษาไทยไม่มีโอกาสในการพานักเรียนไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพราะในการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ต้องมีการวางแผนการสอนล่วงหน้า ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ และต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้อำนวยการโรงเรียน

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“ปัญหาในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย คือ ไม่ทราบว่า จะนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนในเรื่องใด และถ้านำมาใช้ก็นำมาใช้ได้น้อย เพราะส่วนใหญ่จะเน้นการสอนเนื้อหาภาษาไทยมากกว่า อีกอย่างหนึ่งคือเวลาที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นไม่เพียงพอ ต้องจัดกิจกรรมตามวันสำคัญหรือโครงการใหญ่ๆ ของโรงเรียน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา2, วันที่ 18 ธ.ค.50)

“เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ เพราะปกติที่ทำการสอนเนื้อหาเพียงอย่างเดียวก็สอนไม่ทัน ถ้านำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมมากหรือทุกเนื้อหานั้นจะทำให้เบียดเบียนเวลาในการถ่ายทอดเนื้อหาที่จะนำไปใช้ในการสอบ และนักเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญกับภูมิปัญญาท้องถิ่นมากนัก ดังนั้น การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นจะนำไปบูรณาการกับกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ เพื่อฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาสนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันไปในตัว”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา5, วันที่ 27 ธ.ค.50)

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยทุกคนประสบปัญหาเรื่องขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน และพบว่าจำนวนสื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นมีไม่เพียงพอ ส่วนมากครูใช้สื่อประเภทรูปภาพ ซึ่งมีขนาดเล็กและไม่หลากหลาย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอนได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่อง จำนวนสื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ไม่มีสื่อสำเร็จรูปเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงสื่อของจริง มีจำนวนน้อย ต้องนำรูปภาพมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอน และครูไม่สามารถการผลิตสื่อที่ทันสมัยและน่าสนใจเนื่องจากขาดความรู้ในการผลิตและไม่มีเวลาในการเตรียมสื่อการเรียนการสอน

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนครั้งนี้เป็นสื่อที่หาได้ง่าย เช่น รูปภาพจากหนังสือ หรือการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โรงเรียนยังไม่มีโครงการผลิตสื่อที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นโดย ที่ใช้สอนอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นเพียงการนำสื่อบางชนิดที่สามารถหาได้ในท้องถิ่นมาใช้ในการประกอบการสอน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา5, วันที่ 17ธ.ค.50)

“สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่นั้นยังมีจำนวนไม่เพียงพอ และยังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร ปัญหาที่สำคัญคือ ไม่มีสื่อสำเร็จรูปที่สามารถนำมาใช้สอนได้ทั้งบทเรียน ที่นำมาสอนนี้เป็นสื่อที่ครูได้แต่นำมาประยุกต์ใช้ในการสอน เช่น นำรูปภาพที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม หรือที่เกี่ยวกับเนื้อหามาให้ นักเรียนได้ดู และไม่มีเวลาที่จะไปทำสื่อการเรียนการสอนเพิ่มเติมด้วย ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา1, วันที่ 27ธ.ค.50)

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

จากการสังเกตการเรียนการสอน พบว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนไม่สามารถวัดและประเมินผลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ของการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น อาจเนื่องมาจากครูภาษาไทยยังมีการสืบสวนว่าจะวัดความรู้เนื้อหาวิชาภาษาไทย หรือจะวัดเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งวิธีที่ใช้วัดและประเมินผลก็ใช้วิธีเดียว ไม่มีการใช้วิธีที่หลากหลาย

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ในด้านการวัดและประเมินผลนั้นครูภาษาไทยส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองมีปัญหาเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และครูไม่มั่นใจว่าจะวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา อีกทั้งครูภาษาไทยที่สอนในระดับชั้นเดียวกันมีวิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกันออกไป เนื่องจากไม่ได้วางแผนการวัดและประเมินผลร่วมกัน และครูภาษาไทยทำการวัดและประเมินผลโดยการให้ผู้สอนเป็นผู้ประเมินผลแต่เพียงฝ่ายเดียว รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ซึ่งมีจำนวนมากอาจจะทำให้การวัดและประเมินผลเป็นไปได้ยาก และนักเรียนขาดทักษะในการทำข้อสอบแบบอัตนัย

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนนั้น น่าจะเกิดจากการที่ ไม่แน่ใจว่าการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอนนั้นจะเหมาะสมหรือไม่ และปัญหาอีกประการหนึ่งคือนักเรียนมีจำนวนมาก ซึ่งทำให้วัดและประเมินผลไม่ทั่วถึง ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท1, วันที่ 13 ธ.ค.50)

“ปัญหาที่เกิดในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคือ แนวทางของวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันแตกต่างกันออกไป ไม่สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ครูบางท่านเน้นการวัดและประเมินเนื้อหา บางท่านเน้นการประเมินชิ้นงาน และการปฏิบัติ ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการวัดผล รวมถึงนักเรียนไม่สามารถทำข้อสอบแบบอัตนัยได้ในระดับดี”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท5, วันที่ 17 ธ.ค.50)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของครูในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตภาคกลาง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการสอน 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็น ดังนี้

1. ด้านการวางแผนการสอน

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหาเรื่องเวลาในการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การร่วมกันวางแผนการสอนล่วงหน้ากับครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน และช่วยกันจัดทำหลักสูตรของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนหรือชุมชน เพื่อเป็นสถานที่ที่สามารถศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างสะดวก และง่ายต่อการนำมาใช้ในการเรียนการสอน

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“แนวทางแก้ปัญหา คือ ต้องร่วมมือกันทุกฝ่าย ร่วมมือกันทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเฉพาะครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน เพราะเป็นการทุ่นเวลาได้มาก ถ้าหากว่าทุกคนร่วมมือร่วมกันค้นคว้าแล้วนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาร่วมกัน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท3, วันที่ 10ธ.ค.50)

“ภูมิปัญญาบางเรื่องเป็นเรื่องใกล้ตัว ซึ่งน่าจะมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมารวบรวมไว้เป็นศูนย์ภูมิปัญญาของโรงเรียนหรือของท้องถิ่น หรือจัดทำเป็นพิพิธภัณฑ์ เพื่อจะได้สะดวกในการศึกษาข้อมูลประหยัดเวลา และข้อมูลที่เราศึกษาจะได้ไม่ผิดพลาด เพราะการจัดทำเพียงลำพัง อาจมีข้อผิดพลาด และขาดผู้ที่คอยให้คำแนะนำและปรึกษาหารือ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท4, วันที่ 13 ธ.ค.50)

2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหาโดยการเสนอให้มีการจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และควรนำปราชญ์ท้องถิ่นมาสอนในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจและเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนมากกว่านี้ ถ้าให้ครูเป็นผู้จัดการเรียนการสอนเพียงผู้เดียวอาจจะมีข้อสงสัย เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นครูไม่เข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพราะไม่ใช่คนในท้องถิ่นตั้งแต่กำเนิด ซึ่งอาจจะให้ผู้รู้เฉพาะด้านมาทำการเรียนการสอนในโรงเรียน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท1, วันที่ 13 ธ.ค.50)

“ปัจจุบันมีการให้ความสำคัญกับเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น เพราะเป็นสิ่งใกล้ตัว แต่สำหรับการนำมาใช้ในการเรียนการสอนยังเป็นการยากที่ครูจะจับต้องได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน่าจะมีการจัดอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อครูจะได้มีแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้ มิฉะนั้นครูก็จะขาดแนวทางในการปฏิบัติ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท2, วันที่ 18 ธ.ค.50)

“ภูมิปัญญาบางเรื่องนำมาใช้บูรณาการการเรียนการสอน ได้ยาก น่าจะมีการจัดอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงระดับผู้บริหารด้วย”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท4, วันที่ 27 ธ.ค.50)

3. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการหลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหาเรื่องการใช้สื่อการเรียนการสอน ได้แก่ ครูภาษาไทยที่สอนในระดับเดียวกันต้องร่วมกันวางแผนการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน ส่วนปัญหาเรื่องจำนวนสื่อที่ไม่เพียงพอ ต้องของบประมาณในการจัดซื้อหรือผลิตสื่อการเรียนการสอน และอาจจะขอบริจาค/ขอยืมสื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่น ส่วนปัญหาเรื่องการผลิตสื่อการเรียนการสอนนั้นอาจจะต้องขอความร่วมมือจากบุคลากรที่มีความชำนาญในการผลิตสื่อการเรียนการสอน

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“การแก้ปัญหาเรื่องการใช้สื่อนั้นคงต้องให้ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันมาร่วมกันปรึกษาและผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยกัน สื่อบางชนิดนั้นสามารถขอยืมและขอบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้เพื่อความประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อ ”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท1, วันที่ 13 ธ.ค.50)

“น่าจะมีการให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอนมาช่วยในการผลิต โดยมีครูระบุความต้องการ และจัดกรอบเนื้อหาวิชา แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อมาผลิตให้ เพื่อจะได้สื่อที่สวยงาม น่าสนใจ ทันสมัย และเด็กก็จะสนใจมากขึ้นด้วย”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภท4, วันที่ 27 ธ.ค.50)

4. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ครูภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ หลังจากการสังเกตการเรียนการสอน ได้ข้อมูลว่า ครูภาษาไทยส่วนใหญ่มีแนวทางแก้ปัญหา เรื่องการขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ได้แก่ การให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับวิธีวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงขอคำปรึกษา คำแนะนำ จากศึกษานิเทศก์และผู้รู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน รวมถึงการให้ครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมมือในการวางแผนการวัดและประเมินผลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ครูควรออกข้อสอบแบบอัตนัยเพิ่มมากขึ้นเพื่อฝึกให้นักเรียนแสดงความรู้ และเจตคติได้มากยิ่งขึ้น

ดังตัวอย่างการให้สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการต่อไปนี้

“ต้องทำการทดลองวัดและประเมินผลการเรียนการสอนว่าแต่ละเนื้อหาเหมาะสมกับการวัดผลแบบใด รวมถึงการขอคำปรึกษาจากผู้รู้ นอกจากนี้ยังต้องฝึกให้นักเรียนทำข้อสอบแบบอัตนัยมากขึ้น เพราะเป็นสิ่งที่แสดงความรู้ ความคิด การวัดคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมๆกัน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา2, วันที่ 18 ธ.ค. 50)

“ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้นยังไม่มีแนวทางที่แน่นอน น่าจะมีหน่วยงานที่จัดอบรม หรือ สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับครู นอกจากนี้ยังจะต้องมีการปรึกษาหารือกันระหว่างครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน เพื่อนำการวัดและประเมินผลเป็นแบบเดียวกัน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา5, วันที่ 3 ธ.ค. 50)

“ควรให้ครูปรึกษาผู้ที่เชี่ยวชาญ หรือเข้ารับฟังบรรยายเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เพื่อจะได้ทำการวัดและประเมินผลได้ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภา3, วันที่ 24 ธ.ค. 50)

“ปัจจุบันครูยังสับสนในเรื่องการวัดและประเมินผล น่าจะมีการจัดอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้ครู เพื่อจะได้ทำความเข้าใจให้ตรงกัน เพื่อจะได้มีแนวทางในการนำมาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท4, วันที่ 27 ธ.ค.50)

“ถ้าหากการวัดและประเมินผลที่ทำอยู่ยังไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม คงต้องขอคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์ เพราะน่าจะได้แนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องมากขึ้น ซึ่งครูจะได้แนวทางในการวัดและประเมินผลมากยิ่งขึ้น”

(สัมภาษณ์ครูภาษาไทย รหัส ภาท1, วันที่ 27 ธ.ค.50)